

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 45 (5)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 novembra 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10504

Turina Gavro, ing., Sarajevo, Jugoslavija.

Obostrano otvorena stabilna tunolovka.

Prijava od 26 decembra 1932.

Važi od 1 jula 1933.

Stabilne tunolovke, koje su kod nas još od davnine isključivo u Hrvatskom Primorju u upotrebi, razpolazu kada love samo sa jednim ulazom za ribu. Tunolovka je postavljena tako, da obala tvori jednu stranicu, a mreža tri ostale stranice nepravilnog četverokuta, u kome bude ulovljena riba nakon njenog ulaza, koji je moguć jedino na jednoj strani tunolovke. U otvorenom stanju, t. j. kada tunolovka lovi, je dio mreže na ulazu sakupljen na odnosnoj krajnjoj vanjskoj tački nepomičnog dijela tunolovke. Po ulazu ribe u mrežu povlači se taj ulazni dio mreže sa kopna ljudskom snagom. Riba putuje u tunolovci do suprotne strane i — pošto onde nabasa na mrežu — vraća se natrag. U tom vremenu mora ulaz biti zatvoren, inače će riba uteći. Kod nekih sadanjih tunolovki (sl. 4—6) produžena je glavna mreža od točke I do III posebnom mrežom, što siže do morskog dna, a služi za navraćanje u glavnu mrežu i one ribe, koja bi prije zakrenula van. Negde imade i taj dio mreže svoj ulaz III — a, ali su onda oba ulaza na istoj strani tunolovke. Današnja stabilna tunolovka imade dakle ulaz samo na jednoj strani, pa može dakle da ulovi samo onu ribu, koja joj s te strane pride, a ne može nikako da ulovi ribu, koja joj pride, na suprotnoj strani, jer riba onde ne može u mrežu.

Stabilna tunolovka prema ovom pronašlaku je obostrano otvorena. Imade dva ulaza i to na suprotnim stranama tuno-

lovke, koja su — dok tunolovka lovi — oba otvorena, pa riba može da uđe u tu tunolovku i s one druge strane. S koje bilo strane riba uđe, zatvara se odnosni ulaz pred ribom, a istodobno i onaj iza ribe. Put koji riba imade da prevali od jednog ulaza do drugog je kod ove tunolovke znatno dulji nego dvostruka duljina sadanje tunolovke, pa imade dakle i više vremena za pravovremeno zatvaranje ulaza pred ribom, a osobito za zatvaranje onoga za ribom. Prema tome imade ova tunolovka — pored prednosti da je mreža obostrano otvorena — još i tu znatnu prednost, da — u inače jednakim prilikama — stranice mreže paralelne sa obalom mogu da budu postavljene razmijerno dalje od obale (ta udaljenost zavisi od prilika morskog dna i od vremena potrebnog za pravovremeno zatvaranje ulaza), uslijed čega će ova tunolovka znatno bolje loviti. Tuna putuje obično uza samu obalu, pa će u ovome slučaju i veće mase lakše ući u tunolovku, jer će teže opaziti stupicu, kad je mreža što dalje od obale. Ako se na ulaze postave još i naprave za teglenje mreže tjerane elektromotorom, biće njihovo zatvaranje sigurnije i znatno brže, jer ukapčanje motora i regulaciju njegovog pogona može da vrši sam ribar, opažač i to izravno sa straže, pa dakle može glavna mreža u tome slučaju — ako je to potrebno — da dođe razmijerno još dalje od obale.

Na drugim uglovima usidrenja glavne

mreže biće — kao i na ulazima — sakupljeno opet toliko mreže, da segne do obale, pa će se tako cijeli prostor tunolovke moći razdijeliti na dva do tri (ili više) dijela. Po potpunom zatvaranju sviju dijelova tunolovke naći će se riba u jednome od tih dijelova, biće onde zapasana posebnom mrežom i ulovljena. Odmah po zapsivanju ribe može da bude otvoren ulaz koji je ostao slobodan (eventualno i oba ako je riba ostala u srednjem dijelu), pa će ta tunolovka već tada opet loviti slično kao što love sadanje tunolovke. U najvećem dijelu zatoka imaće tunolovka oblik Ū sa uglovima koji će se povećavati od 90—180°, pa će imati tri odjelenja (sl. 1 i 2). U duguljastim i uzanim zatokama do-

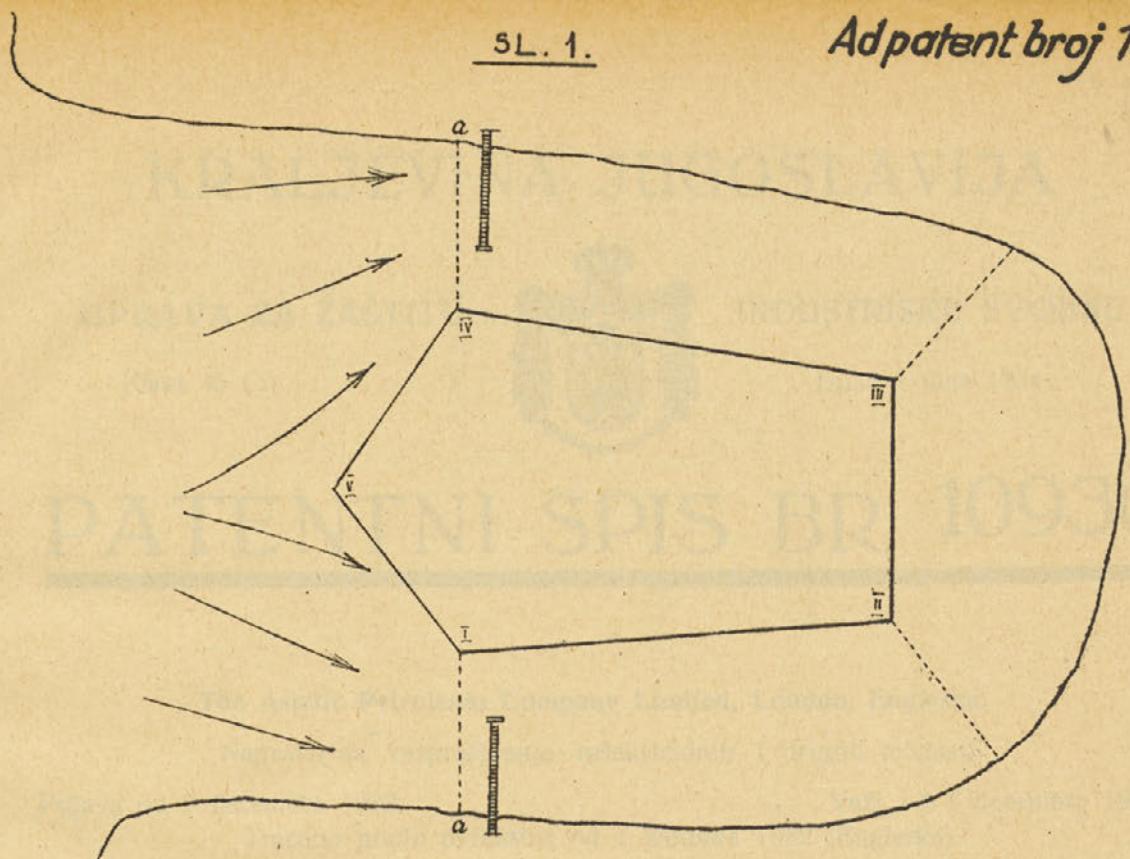
biće oblik slova V, pa će imati samo dva odjelenja (sl. 3). Za bolje usidrenje, kao i navraćanje i one rijeke, koja putuje eventualno i podalje od obale, može tunolovka dobiti jednu ili dvije vanjske točke usidrenja više, od kojih će voditi mreža do odnosnih tačaka glavne mreže ali ne mora (osobito kod većih dubina) da siže sve do dna, nego samo jedno desetak metara ispod površine mora.

Patentni zahtjev:

Obostrano otvorena stabilna tunolovka naznačena time, što imade oblik slova U ili V, te dva ulaza, svaki na suprotnoj strani tunolovke, pa omogućuje ulazak ribe s obaju strana mreže.

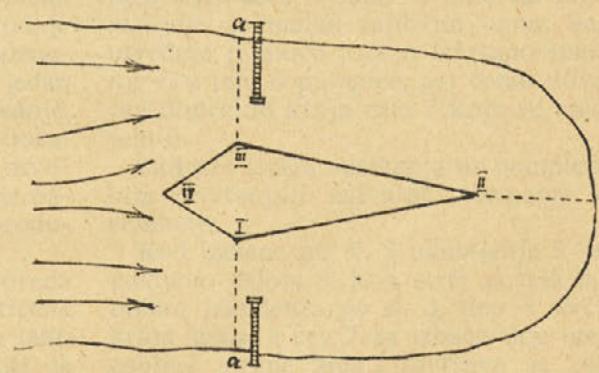
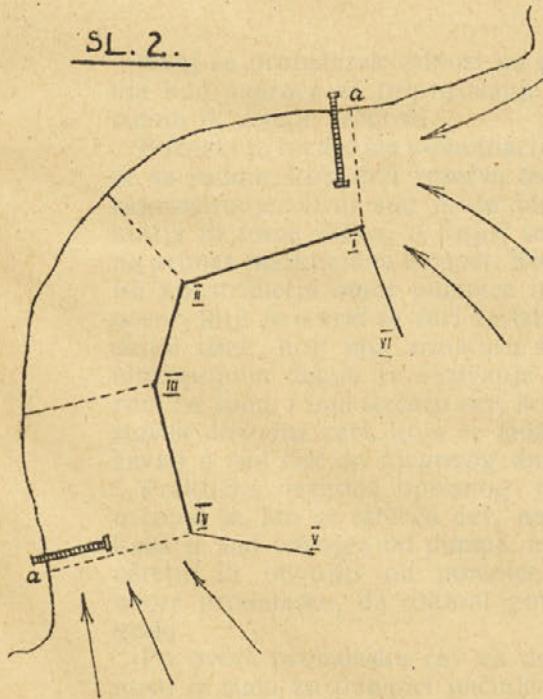
SL. 1.

Adpatent broj 10504.

SL. 2.

SL. 3.

SL. 4.

SL. 5.

SL. 6.

